

Obvestilo za SADJARSTVO

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

Izdajatelj: KGZS-Zavod Novo mesto, Šmihelska cesta 14, 8000 Novo mesto

Obvestilo pripravil: Domen Bajec, e-pošta: domen.bajec@kgzs-zavodnm.si

ISSN

št. 06

Datum: 13. april 2018

VARSTVO JABLAN IN HRUŠK

Brsti jablan prehajajo iz stopnje rožnatih popkov v balonski stadij (57-59 po BBCH) in hruške iz balonskega stadija v cvetenje (59-61 po lestvici BBCH).

Nasade je potrebno preventivno ščititi pred okužbami *jablanovega* in *hruševega škrlupa* z dotikalnimi fungicidi kot so: **ANTRACOL** (0,2 % konc.), **ANTRACOL WG 70** (0,2 % konc.), **DITHANE DG Neotec** (2 kg/ha), **DITHANE M-45** (2 kg/ha), **MANFIL 75 WG** (2 kg/ha; le jablana), **MANFIL PLUS 75 WG** (2 kg/ha), **MANFIL 80 WP** (2 kg/ha; le jablana), **MANKOZ 75 WG** (2 kg/ha), **PENNCOZEB 75 DG** (2,5 kg/ha; le jablana), **PINOZEB M-45** (2 kg/ha; le jablana), **POLYRAM DF** (2 kg/ha), **THIRAM 80 WG** (v 3 kg/ha proti škrlupu na jablani; na hruški proti rjavi hruševi pegavosti), **MERPAN 80 WDG** (1,88 kg/ha), **ORTHOCLIDE 80 WG** (2 kg/ha), **SCAB 80 WG** (1,9 kg/ha), **SCAB 480 SC** (3,13 l/ha), **SYLLIT 400 SC** (1,9 l/ha), **SYLLIT 544 SC** (1,4 l/ha), **DELAN PRO** (2,5 l/ha), **DELAN 700 WG** (0,75 kg/ha; od konca cvetenja dalje)... Od razvoja mišjega ušesca dalje je pri registriranih pridelovalcih možna raba pripravka **CURATIO – ŽVEPLENOAPNENA BROZGA** (6 l/ha na 1m višine krošnje), ki ima v letu 2018 ponovno izdano dovoljenje za 120 dni (<http://www.kmetijskizavod-nm.si/file/7180/download/7967>). Pripravek je možno uporabljati tudi v ekološki pridelavi sadja.

Ob dvigu temperatur nad 15 °C je priporočljivo dodajanje **pripravkov na osnovi žvepla**, ki zavirajo razvoj *jablanove pepelovke* in *pršic*. V odmerku 5-6 kg/ha je možna uporaba sredstev kot so: **COSAN**, **KUMULUS DF**, **PEPELIN WG**, **THIOVIT JET**, **VINDEX 80 WG**, **MICROTHIOL SPECIAL** ali **POL-SULPHUR 800 SC** (6 l/ha).

Obnovo zaščitne fungicidne obloge načrtujte pred napovedanimi padavinami. Obloga je izprana, ko pade 30 l dežja. Razmiki med tretiranjimi so v tem obdobju prilagojeni še priraščanju listne površine in cvetenju. V času cvetenja se (tudi zaradi varstva pred širjenjem *hruševega ožiga*) posegom v nasadih izogibamo.

Pridelovalcem priporočamo spremljanje razvoja ličink *rdeče sadne pršice*. V primeru ugotovljene prereznožitve pride pred cvetenjem v poštev uporaba sredstev kot sta **KANEMITE SC** (v odmerku 0,625 l/ha na 1 m višine krošnje) ali **VERTIMEC PRO** (0,125 l/ha),...

Kjer opažate povečan pojav *mokaste jablanove* ali *zelene jablanove uši*, je pred cvetenjem smiselno opraviti zaščito tudi s pripravkom **TEPPEKI** (0,14 kg/ha pri porabi vode 500 l na višinski meter krošnje na ha).

Ravno tako je še pred začetkom cvetenja v nasadih napadenih s *sadnim listnim duplinarjem* in *listnimi ušmi* priporočljiva raba pripravka **NEEMAZAL – T / S** (1,5 l/ha na meter višine krošnje). Slednji vpliva tudi na zmanjšanje pojava *gosenic pedicev* in *zavijačev*, ki poškodujejo cvetni nastavek in v nadaljevanju razvoja iznakazijo plodiče. Za večjo učinkovitost je ponovitev nanosa predvidena po zaključenem cvetenju (10-14 dni), v času intenzivnega pridobivanja listne površine. Sredstvo je dovoljeno tudi v ekološki pridelavi.

Ob začetku cvetenja boste v nasade jablan za spremljanje *jabolčne grizlice* namestili **BELE LEPLJIVE PLOŠČE**. Prag škodljivosti bo presežen, ko se ulovi 30 ali več osic. Po zaključenem cvetenju boste plošče odstranili.

Proti napadom *sesajočih žuželk* (npr. mlajši in bujnejši nasadi hrušk) še vedno svetujemo obnavljanje zaščitnega nanosa **kaolinskih glin**. Pristop z **metodo odvracanja** deluje na fizikalni osnovi in je usmerjen na znižanje stopnje napada *hruševih bolšic*. Ob povečani porabi vode (700-1000 l/ha) lahko uporabite npr. **CUTISAN** ali **MALUSAN** (odmerek 30 kg/ha), fino mleti kaolin brez primesi, sicer namenjen zmanjšanju mrežavosti plodov jablan in hrušk. Do cvetenja je nanos primerno večkrat ponoviti. Število ponovitev je

MKGP-UVHVVR

KGZS-Zavod Novo mesto

odvisno od trajanja odlaganja jajčec hruševih bolšic in intenzivnosti izpiranja ob padavinah. Pristop je možno uporabiti v integrirani in ekološki pridelavi sadja.

Gostejše populacije škodljivih vrst pršic in listnih uši sledimo zlasti pri pregledih nasadov jablan in hrušk, kjer je bilo varstvo rastlin po lanskoletni pozebi varčnejše.

V nasadih jablan bodite pozorni še na nalet **vrtnih zavrtičev**, hroščkov iz skupine podlubnikov, kateri so s segrevanjem ozračja že postali aktivni. Hroščki z zavrtavanjem v deblo in poganjke izčrpajo sadike in starejša obolela drevesa, ki zato kmalu propadejo. Njihovo prisotnost ugotovite s pomočjo **alkoholnih pasti** (rdeče barvne plošče REBELL ROSSO ali jih sestavite sami iz rumenih lepljivih plošč, pod katere namestite 0,5 l plastenko z 2 dcl alkohola).

Pridelovalce jabolk, ki za zmanjšanje škode **jabolčnega zavijača** uporabljate **metodo zbeganja**, opozarjamo na pravočasno namestitev feromonskih razpršilcev. Za zatiranje jabolčnega zavijača v nasadih jablane so registrirani **ISOMATE C TT**, **RAK 3** in **EXOSEX**. Slednji se lahko uporabi tudi v nasadih drugega pečkatega sadja in orehov. Razpršilce je v nasade potrebno obvezno namestiti še pred začetkom let škodljive vrste. Ta čas v našem okolju sovпада z začetkom cvetenja, kar pomeni, da boste feromone v nasadu obesili najkasneje v stadiju balona.

Pred tretiranjem s FFS odstranite morebitno cvetočo podrast ter preprečite zanašanje na sosednje površine. Priporočamo, da nanos FFS opravite v večernem času, ko ni možnosti vpliva na čebele. Kvaliteten nanos lahko opravite le v mirnem vremenu. Pri uporabi fitofarmaceutskih sredstev pozorno preberite navodila in upoštevajte ukrepe za varovanje okolja.

VARSTVO KOŠČIČARJEV

Večina koščičastih sadnih vrst cveti (60 – 68 po BBCH).

Med cvetenjem je zlasti ob deževnem vremenu potrebno varovati nastavek pred **cvetno monilijo**. Prvič opravite nanos fungicidov na začetku cvetenja (odprtih 10 % cvetov) in drugič ob njegovem zaključevanju (ko bodo odpadli venčni listi). Za posamezne vrste so registrirani pripravki:

- marelica: **CHORUS 50 WG** (0,5 kg/ha), **ROVRAL AQUAFLO** (1,5-2,25 l/ha; zaloge v uporabi do 05.06.2018), **TOPSIN-M** (1 kg/ha), **MAVITA 250 EC** (0,45 l/ha), **SIGNUM** (0,75 kg/ha), **SWITCH 62,5 WG** (1 kg/ha) ali **SCORE 250 EC** (0,45 l/ha). Možna je tudi uporaba pripravkov **SERENADE ASO** (8 l/ha) in **AMYLO-X** (1,5-2,5 kg/ha), ki pride v poštev tudi v ekološki pridelavi.
- breskev in nektarina: **CHORUS 50 WG** (0,5 kg/ha), **LUNA EXPERIENCE** (0,6 l/ha), **ROVRAL AQUAFLO** (1,5-2,25 l/ha; zaloge v uporabi do 05.06.2018), **PROLECTUS** (1 kg/ha), **MAVITA 250 EC** (0,45 l/ha), **SCORE 250 EC** (0,45 l/ha), **SWITCH 62,5 WG** (1 kg/ha), **SIGNUM** (0,75 kg/ha)
- sliva: **CHORUS 50 WG** (0,5 kg/ha), **LUNA EXPERIENCE** (0,6 l/ha), **ROVRAL AQUAFLO** (1,5 l/ha; zaloge v uporabi do 05.06.2018), **MAVITA 250 EC** (0,22 l/ha; za manjše kulture), **SCORE 250 EC** (0,22 l/ha), **SWITCH 62,5 WG** (1 kg/ha), **SIGNUM** (0,75 kg/ha), **TELDOR SC 500** (0,5 l/ha na 1m višine krošnje), **TELDOR PLUS** (0,5 l/ha na 1m višine krošnje; zaloge v uporabi do 02.07.2018) ali **SERENADE ASO** (8 l/ha) in **AMYLO-X** (1,5-2,5 kg/ha), ki prideta v poštev tudi v ekološki pridelavi.
- češnja in višnja: **LUNA EXPERIENCE** (0,6 l/ha), **ROVRAL AQUAFLO** (1,5 l/ha; zaloge v uporabi do 05.06.2018), **SWITCH 62,5 WG** (1 kg/ha), **SIGNUM** (0,75 kg/ha), **TOPSIN-M** (1 kg/ha), **TELDOR SC 500** (0,5 l/ha na 1m višine krošnje), **TELDOR PLUS** (0,5 l/ha na 1m višine krošnje; zaloge v uporabi do 02.07.2018) ali **SERENADE ASO** (8 l/ha) in **AMYLO-X** (1,5-2,5 kg/ha), ki prideta v poštev tudi v ekološki pridelavi.

Za kvalitetnejši nanos poskrbite z aplikacijo v mirnem vremenu. Priporočamo, da jo opravite v večernem času, ko ni možnosti vpliva na čebele (navedena sredstva sicer niso nevarna za čebele). Pri uporabi fitofarmaceutskih sredstev pozorno preberite navodila in upoštevajte ukrepe za varovanje okolja.

